

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost dela poslovanja Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja

2023

CILJI
TRAJNOSTNEGA
RAZVOJA

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost dela poslovanja Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja

Številka: 320-5/2023/21

Ljubljana, 29. novembra 2023

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti dela poslovanja **Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja v letu 2022**. Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja v letu 2022 v delu, ki se nanaša na plače in druge izdatke zaposlenim, razen izplačanih sredstev za redno delovno uspešnost in povračil stroškov prevoza na delo in z dela, ki niso bila predmet revizije.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja v delu, ki se nanaša na plače in druge izdatke zaposlenim, izreklo **pozitivno mnenje**, ker je ocenilo, da je v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu s predpisi.

Računsko sodišče je Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja podalo **priporočila** za izboljšanje poslovanja, ni pa zahtevalo predložitve odzivnega poročila, saj je Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja med revizijskim postopkom sprejela ustrezne popravljalne ukrepe za odpravo razkritih nepravilnosti.

Kazalo

1. Uvod	6
1.1 Opredelitev revizije	6
1.2 Predstavitev agencije	7
1.3 Izvrševanje finančnega načrta v letu 2022	10
1.4 Odgovorna oseba	13
1.5 Revizijski pristop	13
2. Ugotovitve	14
2.1 Dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času	14
2.2 Povečan obseg dela in nadurno delo	15
2.3 Dodatek za delovno dobo	16
2.4 Povračilo stroškov prehrane	18
2.5 Položajni dodatek	18
3. Mnenje	20
4. Priporočila	21

1. Uvod

Revizijo pravilnosti dela poslovanja Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju: agencija) v letu 2022 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 24. 5. 2023.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti dela poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti dela poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju teh tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano z zagotavljanjem pravilnosti dela poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja agencije. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

1.1 Opredelitev revizije

Predmet revizije je pravilnost dela poslovanja agencije v letu 2022. Obdobje, za katero smo preverili pravilnost dela poslovanja agencije, je leto 2022.

Segment revizije je pravilnost poslovanja agencije v letu 2022 v delu, ki se nanaša na plače in druge izdatke zaposlenim, razen izplačanih sredstev za redno delovno uspešnost in povračil stroškov prevoza na delo in z dela, ki niso predmet revizije.

Cilj revizije je izrek mnenja o pravilnosti dela poslovanja agencije v letu 2022.

Za doseg tega cilja smo preverili skladnost poslovanja z Zakonom o delovnih razmerjih⁵, Zakonom o javnih uslužbencih⁶, Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju⁷ (v nadaljevanju: ZSPJS), Kolektivno pogodbo za javni sektor⁸ (v nadaljevanju: KPJS) in podzakonskimi predpisi za področje plač in drugih odhodkov zaposlenim.

Podlago za revidiranje je predstavljal realiziran finančni načrt za leto 2022.

¹ Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 320-5/2023/3.

⁴ Uradni list RS, št. 122/22.

⁵ Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmlS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1.

⁶ Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb.

⁷ Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22.

⁸ Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10, 40/12, 46/13, 95/14, 91/15, 21/17, 46/17, 69/17, 80/18 in 136/22.

1.2 Predstavitev agencije

Agencija je v skladu z 10. členom Uredbe o organih v sestavi ministrstev⁹ organ v sestavi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Agencija opravlja v skladu z drugim odstavkom navedenega člena upravne, strokovne in razvojne naloge, ki se nanašajo na izvajanje ukrepov na področjih kmetijstva, gozdarstva, živilstva in ribištva skladno s skupno kmetijsko in ribiško politiko Evropske unije, ter druge naloge za izvajanje ukrepov kmetijske politike, odprave posledic naravnih in drugih nesreč v kmetijstvu ter promocije.

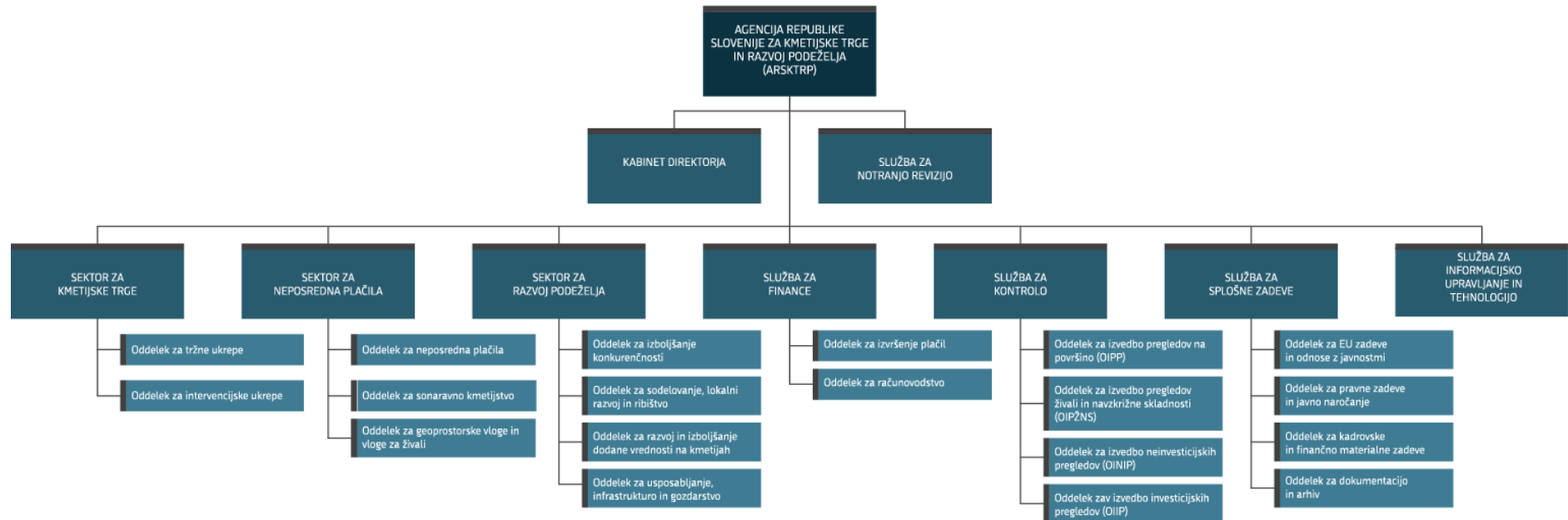
Ustanovljena je bila 7. 1. 1999 s sklepom¹⁰ Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) po evropskem zgledu za izvajanje ukrepov kmetijske politike in izplačevanje sredstev iz evropskih kmetijskih in ribiških skladov.

⁹ Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18, 10/19, 64/19, 64/21, 90/21, 101/21, 117/21, 78/22 in 91/22.

¹⁰ Št. 900-10/98-31 (T).

Slika 1 Organigram agencije

AGENCIJA ZA KMETIJSKE TRGE IN RAZVOJ PODEŽELJA

Vir: Letno poročilo agencije za leto 2022.

Agencija je polno akreditirana za izvajanje najzahtevnejših postopkov pri dodeljevanju finančnih sredstev na področju kmetijstva, gozdarstva, ribištva, živilskopredelovalne industrije in razvoja podeželja. Izvaja ukrepe neposrednih plačil, ukrepe razvoja podeželja in ukrepe kmetijskih trgov. Izvaja tudi naloge tržnoinformacijskega sistema ter notranjo kontrolo in notranjo revizijo. Odgovorna je za pravočasno in zakonito izvedbo plačil kmetovalcem ter drugim upravičencem iz sredstev državnega proračuna in sredstev evropskih skladov: Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Evropskega sklada za ribištvo. Agencija preverja upravno in vsebinsko ustreznost prispelih vlog in zahtevkov. Pri obravnavi vlog v skladu z domačo in evropsko zakonodajo izvaja številne upravne kontrole in kontrole na kraju samem ter obračun plačil. Skrbi za zakonito in pravočasno izplačevanje odobrenih sredstev končnim prejemnikom ter o tem poroča vladnim in evropskim institucijam. Agencija je v navedenih upravnih postopkih prvostopenjski organ v postopku odločanja.¹¹

Agencijo vodi generalni direktor.

Ob koncu leta 2021 je imela agencija zasedenih 292 delovnih mest (282 uradniških in 10 strokovno-tehničnih delovnih mest), ob koncu leta 2022 pa 298 delovnih mest (288 uradniških in 10 strokovno-tehničnih delovnih mest). V kvoti zaposlenih, ki jo predstavlja Tabela 1, je upoštevano tudi nadomeščanje porodnic, za leto 2021 pa tudi mirovanje pravic in obveznosti iz delovnega razmerja.

Tabela 1 Zaposleni na agenciji v letih 2021 in 2022

Število zaposlenih	31. 12. 2021	31. 12. 2022
Nedoločen čas	213	217
Določen čas, ki se šteje v kadrovski načrt	0	4
Določen čas – nadomeščanje	6	6
Določen čas – projektna enota	0	0
Tehnična pomoč	71	70
Pripravniki	2	1
Mirovanja	1	0
Skupaj	293	298

Vir: Letno poročilo agencije za leto 2022.

¹¹ [URL: <https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/agencija-za-kmetijske-trge-in-razvoj-podezelja/o-agenciji/>], 15. 6. 2023.

1.3 Izvrševanje finančnega načrta v letu 2022

Agencija je v skladu z definicijo 3. člena Zakona o javnih financah¹² in 2. člena Pravilnika o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov¹³ neposredni proračunski uporabnik. Sredstva za delo agencije zagotavlja Republika Slovenija iz sredstev proračuna na podlagi vsakoletnega zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije¹⁴.

Agencija je v predlogu zaključnega računa proračuna za leto 2022 poročala o porabi sredstev za plače in druge izdatke zaposlenim, prispevkih delodajalcev za socialno varnost, izdatkih za blago in storitve ter nakupih osnovnih sredstev.

Izvrševanje finančnega načrta za leto 2022 v primerjavi z letom 2021 prikazuje Tabela 2.

Tabela 2 Finančni načrt agencije za leto 2022

Odhodki	Realizacija 2021 v EUR	Zadnji sprejeti proračun ¹⁵ 2022 v EUR	Veljavni proračun ¹⁶ 2022 v EUR	Realizacija 2022 v EUR	Indeks (6) = (5) / (2)	Indeks (7) = (5) / (3)	Indeks (8) = (5) / (4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (5) / (2)	(7) = (5) / (3)	(8) = (5) / (4)
1101 – Urejanje sistema in podporne dejavnosti na področju kmetijstva, gozdarstva, ribištva in prehrane	11.887.065	12.670.828	12.708.872	12.596.310	106	99	99
2304 – Sredstva za financiranje epidemij	53.798	0	0	0	0	0	0
Skupaj	11.940.864	12.670.828	12.708.872	12.596.310	105	99	99

Vir: Zaključni račun proračuna Republike Slovenije za leto 2021¹⁷ in Predlog zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2022.

Agencija je v letu 2022 porabila 12.596.310 EUR proračunskih sredstev, kar je za 655.446 EUR oziroma 5 % več kot v letu poprej. Realizacija v letu 2022 je bila glede na veljavni in sprejeti proračun 99 %.

¹² Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US.

¹³ Uradni list RS, št. 46/03.

¹⁴ Za leto, na katero se nanaša revizija, je bil to Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 187/21, 206/21 – ZDUPŠOP, 129/22, 140/22 – ZSDH-1A in 150/22 – ZIPRS2324).

¹⁵ Uradni list RS, št. 129/22. Proračune sprejme Državni zbor Republike Slovenije. Za posamezno leto je lahko sprejetih več proračunov (rebalansi proračuna), izvršuje pa se zadnji sprejeti proračun.

¹⁶ Veljavni proračun predstavlja rebalans proračuna, dopolnjen s spremembami, ki so se zgodile med proračunskim letom. Pogoje in način spreminjanja pravic porabe določata Zakon o javnih financah in vsakoletni zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije.

¹⁷ Uradni list RS, št. 152/22.

Strukturo porabe sredstev po kontih za leti 2021 in 2022 prikazuje Tabela 3.

Tabela 3 Realizacija finančnega načrta agencije za leti 2021 in 2022 po kontih

Konto	Opis	Realizacija 2021 v EUR	Struktura 2021 v %	Realizacija 2022 v EUR	Struktura 2022 v %	Indeks
(1)		(2)	(3)	(5)	(6)	(7) = (5) / (3)
400 in 401	Plače in prispevki delodajalcev	7.858.750	65,8	8.060.397	64,0	103
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	53.230	0,4	83.800	0,7	157
4021	Posebni material in storitve	579.996	4,9	692.388	5,5	119
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	279.012	2,3	376.220	3,0	135
4023	Prevozni stroški in storitve	36.785	0,3	40.511	0,3	110
4024	Izdatki za službena potovanja	34.343	0,3	71.123	0,6	207
4025	Tekoče vzdrževanje	213.629	1,8	212.704	1,7	100
4026	Poslovne najemnine in zakupnine	48.946	0,4	61.090	0,5	125
4029	Drugi operativni odhodki	32.953	0,3	49.683	0,4	151
4201	Nakup prevoznih sredstev	20.710	0,2	29.799	0,2	144
4202	Nakup opreme	14.463	0,1	510	0,0	4
4207	Nakup nematerialnega premoženja	2.768.047	23,2	2.918.085	23,2	105
	Skupaj	11.940.864	100,0	12.596.310	100,0	105

Vir: Zaključni račun proračuna Republike Slovenije za leto 2021 in Predlog zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2022.

Daleč največjo postavko na odhodkovni strani predstavljajo plače in drugi izdatki zaposlenim ter prispevki delodajalcev, ki so v letu 2022 znašali 8.060.397 EUR (64 % odhodkov) oziroma 3 % več kot v predhodnem letu. Za izdatke za blago in storitve je bilo v letu 2022 porabljenih 1.587.519 EUR. Agencija je v letu 2022 za izdatke za nakup osnovnih sredstev porabila 2.948.394 EUR; od tega je bil največji delež sredstev (99 %) namenjen nadgradnjam in vzdrževanju informacijskega sistema za izvajanje skupne evropske politike.

Iz primerjave realizacije finančnih načrtov je razvidno, da so se celotni odhodki v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 povečali za 5 % oziroma za 655.446 EUR. Največji delež pri povečanju celotnih odhodkov v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 je predstavljalo povečanje plač in prispevkov delodajalcev, ki je predstavljalo 31 % (201.647 EUR) celotnega povečanja odhodkov v letu 2022. Po pomembnosti pri povečanju celotnih odhodkov v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 je na drugem mestu povečanje odhodkov za nadgradnjo in vzdrževanje informacijskega sistema za izvajanje skupne evropske kmetijske politike, ki je predstavljalo 23 % (150.038 EUR) celotnega povečanja odhodkov v letu 2022. Iz primerjave realizacije finančnih načrtov po kontih je razvidno, da so se v letu 2022 glede na leto poprej najbolj povečali izdatki za službena potovanja (za 107 %) in odhodki za pisarniški in splošni material in storitve (za 57 %), vendar pa sta navedeni 2 postavki predstavljali v primerjavi s celotnim povečanjem odhodkov v letu 2022 glede na leto poprej le manjši

delež (k celotnemu povečanju odhodkov v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 sta skupaj prispevali le 10 % oziroma 67.350 EUR).

Strukturo porabe sredstev za plače in druge izdatke zaposlenim (brez prispevkov delodajalca za socialno varnost) v letu 2022 po analitičnih kontih prikazuje Tabela 4.

Tabela 4 Struktura porabe sredstev za plače in druge izdatke zaposlenim v letu 2022

Konto	Opis	Realizacija 2022 v EUR	Struktura 2022 v %
400000	Osnovne plače	5.584.142	80,2
400001	Dodatek za delovno dobo in dodatek za stalnost	306.467	4,4
400002	Dodatki za delo v posebnih pogojih	8	0,0
400003	Položajni dodatek	58.570	0,8
400004	Drugi dodatki	10.200	0,2
4000	Plače in dodatki	5.959.387	85,6
400100	Regres za letni dopust	287.724	4,1
4001	Regres za letni dopust	287.724	4,1
400202	Povračilo stroškov prehrane med delom	215.191	3,1
400203	Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela	188.162	2,7
4002	Povračila in nadomestila	403.353	5,8
400301	Sredstva za redno delovno uspešnost	119.939	1,7
400302	Sredstva za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela pri opravljanju rednih delovnih nalog	110.320	1,6
4003	Sredstva za delovno uspešnost	230.259	3,3
400400	Sredstva za nadurno delo	14.013	0,2
4004	Sredstva za nadurno delo	14.013	0,2
400900	Jubilejne nagrade	6.967	0,1
400901	Odpravnine	15.589	0,2
400902	Solidarnostne pomoči	1.333	0,0
400999	Drugi izdatki zaposlenim	47.859	0,7
4009	Drugi izdatki zaposlenim	71.748	1,0
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	6.966.484	100,00

Vir: glavna knjiga proračuna agencije za leto 2022.

Tabela 4 izkazuje, da so plače in drugi izdatki zaposlenim znašali 6.966.484 EUR (86 % celotnih stroškov dela), pri čemer so osnovne plače z dodatki znašale 5.959.387 EUR oziroma 85 % stroškov plač in drugih izdatkov zaposlenim (brez prispevkov delodajalca za socialno varnost), povračila in nadomestila so znašala 403.353 EUR (6 % stroškov plač in drugih izdatkov zaposlenim), sledijo stroški regresa za letni dopust 287.724 EUR (4 % stroškov plač in drugih izdatkov zaposlenim) in izplačila sredstev za delovno uspešnost v znesku 230.259 EUR (3 % stroškov plač in drugih izdatkov zaposlenim).

1.4 Odgovorna oseba

Za pravilnost poslovanja agencije v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je bil odgovoren mag. Miran Mihelič, generalni direktor. Odgovornost vključuje med drugim tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pravilnostjo poslovanja.

1.5 Revizijski pristop

V reviziji smo preverili pravilnost porabe javnih sredstev za plače in druge izdatke zaposlenim, razen izplačanih sredstev za redno delovno uspešnost in povračil stroškov prevoza na delo in z dela, ki niso predmet revizije. Zagotovila za izrek mnenja smo pridobili s pregledovanjem in analiziranjem dokumentacije ter s podrobnim preizkušanjem podatkov.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju plač in drugih izdatkov zaposlenim smo upoštevali predpise, ki urejajo posamezno področje, predvsem pa Zakon o delovnih razmerjih, Zakon o javnih uslužbencih, ZSPJS, KPJS in podzakonske predpise, ki urejajo področje plač in drugih izdatkov zaposlenim. V reviziji smo preverili sistem obračunavanja in določanja plač, pogoje za zasedbo delovnih mest ter določitev osnovne plače, dodatkov in delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela, druge izdatke¹⁸, povračila in druga nadomestila zaposlenim.

Dokaze za izrek mnenja smo pridobili s preizkušanjem pravilnosti izplačil, izbranih v vzorec po nestatističnem načinu vzorčenja. Sodila za oblikovanje mnenja so bili predpisi s področja plač.

¹⁸ Brez povračil stroškov prevoza na delo in z dela.

2. Ugotovitve

2.1 Dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času

2.1.1.a Agencija je v letu 2022 pri plači za maj, avgust in september javnemu uslužbencu obračunala in izplačala dodatka za delo v manj ugodnem delovnem času v skupnem znesku 694 EUR.

Vrste dodatkov, ki pripadajo javnim uslužbencem, opredeljuje prvi odstavek 23. člena ZSPJS, v skladu s katerim pripadajo javnim uslužbencem med drugim tudi dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času. V skladu s prvim odstavkom 32. člena ZSPJS pripadajo javnim uslužbencem za delo v delovnem času, ki je zanje manj ugoden, med drugim dodatek za delo na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan ali praznik¹⁹, ter dodatek za delo preko polnega delovnega časa²⁰.

Iz obračuna plač za navedene mesece izhaja, da sta bila javnemu uslužbencu, ki je zasedal delovno mesto namestnik generalnega direktorja, v letu 2022 obračunana in izplačana naslednja dodatka:

- dodatek za delo na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan ali praznik²¹, v skupnem znesku 480 EUR²² ter
- dodatek za delo preko polnega delovnega časa v skupnem znesku 214 EUR²³.

V skladu s četrtem odstavkom 23. člena ZSPJS direktorjem dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času ne pripadajo, enako pa velja tudi za namestnike direktorjev, ki so na podlagi četrtega odstavka 1. člena Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju²⁴ pri določitvi plače izenačeni z direktorji. Agencija je z izplačilom navedenih dodatkov v skupnem znesku 694 EUR namestniku generalnega direktorja ravnala v nasprotju s četrtem odstavkom 23. člena ZSPJS v povezavi s četrtem odstavkom 1. člena Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju.

¹⁹ Četrta alineja prvega odstavka 32. člena ZSPJS.

²⁰ Peta alineja prvega odstavka 32. člena ZSPJS.

²¹ V skladu z drugim odstavkom 44. člena KPJS znaša dodatek za delo na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan, 120 % urne postavke osnovne plače javnega uslužbenca. Ker je javni uslužbenec opravil delo, za katero je dobil izplačan navedeni dodatek, ob nedeljah, bi bil v primeru, da bi bil upravičen do dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času (javni uslužbenec je zasedal delovno mesto namestnika generalnega direktorja, zato mu v skladu s četrtem odstavkom 23. člena ZSPJS dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času niso pripadali), upravičen do dodatka za delo v nedeljo, ki znaša v skladu s prvim odstavkom 44. člena KPJS 90 % urne postavke osnovne plače javnega uslužbenca.

²² Od tega je znašal izplačani navedeni dodatek pri plači za maj 152 EUR in pri plači za avgust 328 EUR.

²³ Javnemu uslužbencu je bil navedeni dodatek izplačan pri plači za maj v znesku 57 EUR, pri plači za avgust v znesku 44 EUR in pri plači za september v znesku 113 EUR.

²⁴ Uradni list RS, št. 68/17, 4/18, 30/18, 116/21, 180/21, 29/22, 89/22, 112/22 in 157/22.

Ukrep agencije

Agencija je nepravilno izplačana dodatka za delo v manj ugodnem delovnem času javnemu uslužbencu na podlagi dogovora z javnim uslužbencem obračunala in odtegnila pri plačah za maj in junij 2023.

2.2 Povečan obseg dela in nadurno delo

2.2.1.a Uredba o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence²⁵ (v nadaljevanju: uredba o povečanem obsegu dela) v prvem odstavku 2. člena določa, da se javnemu uslužbencu lahko izplača del plače za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela v posameznem mesecu pod pogoji, ki jih določa zakon, če:

- povečan obseg dela opravi pri opravljanju rednih delovnih nalog uporabnika proračuna ali projekta, načrtovanega v okviru sprejetega finančnega načrta uporabnika proračuna;
- opravi povečan obseg dela v okviru sodelovanja pri izvajanju posebnega projekta, ki ga določi vlada s svojim aktom in za katerega so zagotovljena dodatna sredstva.

V skladu z drugim odstavkom 2. člena uredbe o povečanem obsegu dela javnemu uslužbencu, ki prejema del plače za plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela iz prvega odstavka 2. člena te uredbe, direktor oziroma predstojnik za iste naloge ne sme odrediti dela preko polnega delovnega časa.

Ugotovili smo, da je agencija javni uslužbenki na delovnem mestu višji svetovalec za maj 2022 izplačala 366 EUR dodatka za delo preko polnega delovnega časa za opravljanje istih nalog, kot jih je opravljala v okviru povečanega obsega dela²⁶. Javna uslužbenka je v okviru povečanega obsega dela opravljala naloge vodenja Sekretariata Združenja Panta Rhei²⁷, v okviru nadurnega dela pa se je udeležila konference Združenja Panta Rhei. Ker je agencija javni uslužbenki odredila delo preko polnega delovnega časa za iste naloge, kot jih je opravljala v okviru povečanega obsega dela, je ravnala v nasprotju z drugim odstavkom 2. člena uredbe o povečanem obsegu dela.

2.2.1.b ZSPJS v prvem odstavku 22.e člena določa, da se javnemu uslužbencu lahko izplača del plače za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela za opravljeno delo, ki presega pričakovane rezultate dela v posameznem mesecu, če je na ta način mogoče zagotoviti racionalnejše izvajanje nalog uporabnika proračuna. Pisno odločitev o povečanem obsegu dela in plačilu delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela sprejme predstojnik oziroma direktor uporabnika proračuna za posamezni mesec na podlagi pisnega dogovora med javnim uslužbencem in predstojnikom oziroma direktorjem ali javnim uslužbencem, pooblaščenim za organizacijo dela, ki ga lahko skleneta za daljše obdobje.

²⁵ Uradni list RS, št. 53/08, 89/08 in 175/20.

²⁶ Iz naslova povečanega obsega dela za mesec maj je prejela 495 EUR.

²⁷ Združenje Panta Rhei je neformalna skupina za izmenjavo idej in izkušenj med akreditiranimi plačilnimi agencijami.

V 12 primerih smo ugotovili, da so bili pisni dogovori o povečanem obsegu dela sklenjeni po začetku opravljanja povečanega obsega dela²⁸. Agencija je s tem, ko je sklenila dogovore o povečanem obsegu dela šele po začetku opravljanja povečanega obsega dela, ravnala v neskladju s prvim odstavkom 22.e člena ZSPJS. Skupaj izplačana delovna uspešnost iz naslova povečanega obsega dela, ki se nanaša na opravljen povečan obseg dela pred sklenjenimi dogovori, je znašala 1.826 EUR.

2.3 Dodatek za delovno dobo

2.3.1.a Dodatek za delovno dobo pripada javnim uslužbencem na podlagi druge alineje prvega odstavka 23. člena ZSPJS. V skladu s prvim odstavkom 25. člena ZSPJS je dodatek za delovno dobo del plače, s katerim se vrednotijo delovne izkušnje, pridobljene v celotni delovni dobi javnega uslužbenca ali funkcionarja v obdobjih opravljanja dela v delovnem razmerju in opravljanja samostojne dejavnosti oziroma poklicnega opravljanja funkcije doma ali v tujini. Višino dodatka za delovno dobo v skladu z drugim odstavkom 25. člena ZSPJS določa KPJS. KPJS v 35. členu določa, da javnemu uslužbencu pripada dodatek za delovno dobo v višini 0,33 % od osnovne plače za vsako zaključeno leto delovne dobe.

Ugotovili smo, da je agencija v letu 2022 v 2 primerih izplačala previsok dodatek za delovno dobo, v 2 primerih pa je izplačala prenizek dodatek za delovno dobo:

- Javnemu uslužbencu, razporejenemu na delovno mesto referent, je pri plači za april 2022 obračunala in izplačala dodatek za delovno dobo v višini 9,24 % od osnovne plače; javni uslužbenec je imel v aprilu 27 let delovne dobe, agencija pa mu je izplačala dodatek za 28 let delovne dobe²⁹.
- Javni uslužbenki, razporejeni na delovno mesto sekretar, je pri plačah za obdobje od decembra 2021 do maja 2022 obračunala in izplačala dodatek za delovno dobo v višini 12,21 % od osnovne plače, v obdobju od junija 2022 do novembra 2022 pa ji je obračunavala in izplačevala dodatek za delovno dobo v višini 12,54 % od osnovne plače. Javna uslužbenka je imela 36 let delovne dobe v obdobju od decembra 2021 do maja 2022, agencija pa ji je izplačevala dodatek za 37 let delovne dobe, medtem ko je imela javna uslužbenka 37 let delovne dobe v obdobju od junija 2022 do novembra 2022, agencija pa ji je izplačevala dodatek za 38 let delovne dobe. Agencija je pri obračunu dodatka za delovno dobo pri navedeni javni uslužbenki nepravilno upoštevala tudi obdobje 1 leta, ko je bila javna uslužbenka sicer pokojninsko zavarovana, vendar pa ni bila v delovnem razmerju³⁰.

²⁸ V 5 primerih so se dogovori o povečanem obsegu dela nanašali na povečan obseg dela v marcu, vsi dogovori pa so bili sklenjeni 8. 3., ostali dogovori o povečanem obsegu dela pa so bili sklenjeni 7. 4. – za april, 5. 5. – za maj, 13. 6. – za junij, 23. 8. – za avgust, 13. oziroma 27. 9. – za september in 25. 10. – za oktober.

²⁹ Ker je agencija pri obračunu delovne dobe v letu 2022 upoštevala 1 mesec več delovne dobe, kot jo je javni uslužbenec dejansko imel, je agencija namesto pri plači za maj pričela obračunavati in izplačevati dodatek za 28 let zaključene delovne dobe pri plači za april; pravilen dodatek za 27 let zaključene delovne dobe v aprilu je znašal 8,91 %.

³⁰ Pravilen dodatek za 36 let zaključene delovne dobe znaša 11,88 %, za 37 let zaključene delovne dobe pa znaša pravilen dodatek 12,21 %.

- Javnemu uslužbencu, razporejenemu na delovno mesto višji svetovalec, je pri plači za maj in junij 2022 obračunala in izplačala dodatek za delovno dobo v višini 5,61 % od osnovne plače; javni uslužbenec je imel v maju in juniju 18 let delovne dobe, agencija pa mu je izplačala dodatek za 17 let delovne dobe. Agencija je pri obračunu dodatka za delovno dobo pri navedenem javnem uslužbencu nepravilno upoštevala obdobje zaposlitve pri prejšnjem delodajalcu, kjer je bil javni uslužbenec zaposlen za krajši delovni čas³¹. Agencija je namreč pri obračunu dodatka za delovno dobo za obdobje, ko je javni uslužbenec delal krajši delovni čas, upoštevala sorazmerni del zaposlitve in ne celotnega obdobja zaposlitve za krajši delovni čas³².
- Javni uslužbenki, razporejeni na delovno mesto podsekretar, je pri plačah v obdobju od decembra 2021 do marca 2022 obračunavala in izplačevala dodatek za delovno dobo v višini 9,90 % od osnovne plače, v obdobju od aprila 2022 do novembra 2022 pa ji je obračunavala in izplačevala dodatek za delovno dobo v višini 10,23 % od osnovne plače. Javna uslužbenka je imela 31 let delovne dobe v obdobju od decembra 2021 do februarja 2022, agencija pa ji je izplačevala dodatek za 30 let delovne dobe; v obdobju od marca 2022 do novembra 2022 je imela javna uslužbenka 32 let delovne dobe, medtem ko ji je agencija pri plači za marec 2022 izplačala dodatek za 30 let delovne dobe, pri plačah za obdobje od aprila do novembra 2022 pa ji je izplačevala dodatek za 31 let delovne dobe³³.

Agencija je v letu 2022 zaposlenim izplačala skupaj za 130 EUR³⁴ preveč oziroma za 151 EUR³⁵ premalo dodatka za delovno dobo. Navedeno ravnanje je v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 25. člena ZSPJS v povezavi s 35. členom KPJS.

Ukrep agencije

Agencija je v sistem MFERAC julija in septembra 2023 vnesla pravilne podatke za izračun delovne dobe za vse 4 javne uslužbenke in tako vzpostavila pogoje za izplačevanje dodatkov za delovno dobo pri vseh 4 javnih uslužbenih v skladu s predpisi. Javnima uslužbencema, ki jima je izplačala prenizek dodatek za delovno dobo, je pri plači za oktober 2023 izplačala razliko med izplačanim dodatkom za delovno dobo in dodatkom za delovno dobo, kot jima je pripadal v skladu z ZSPJS v povezavi s KPJS.

- ³¹ Zaradi navedenega razloga je agencija pri obračunu delovne dobe v letu 2022 upoštevala 1 mesec in 17 dni manj delovne dobe, kot jo je javni uslužbenec dejansko imel. Posledično je agencija namesto pri plači za maj pričela obračunavati in izplačevati dodatek za 18 let zaključene delovne dobe z 2-mesečno zamudo, pri plači za julij; pravilen dodatek za 18 let zaključene delovne dobe v maju in juniju je znašal 5,94 %.
- ³² Tako izhaja iz mnenja Ministrstva za javno upravo št. 100-1054/2015/2 z dne 15. 10. 2015. Enako je računsko sodišče ugotavljalo v revizijskih poročilih Pravilnost poslovanja Državnega sveta Republike Slovenije, št. 320-7/2021/23 z dne 28. 6. 2022 [URL: https://www.rs-rs.si/fileadmin/user_upload/Datoteke/Revizije/2022/DS/DS_PP20_RevizijskoP.pdf], 29. 9. 2023 in Pravilnost poslovanja Okrajnega sodišča v Ljubljani, št. 320-7/2022/21 z dne 25. 5. 2023 [URL: https://www.rs-rs.si/fileadmin/user_upload/Datoteke/Revizije/2023/OkrajSodLJ/OkrajnoSodLJ-Revizijsko-z-odredbo.pdf], 29. 9. 2023.
- ³³ Agencija je pri obračunu delovne dobe upoštevala 1 leto in 1 mesec manj delovne dobe, kot jo je javna uslužbenka dejansko imela; pravilen dodatek za 31 let zaključene delovne dobe znaša 10,23 %, za 32 let zaključene delovne dobe pa znaša pravilen dodatek 10,56 %.
- ³⁴ 125 EUR + 5 EUR = 130 EUR.
- ³⁵ 135 EUR + 16 EUR = 151 EUR.

2.4 Povračilo stroškov prehrane

2.4.1.a Aneks h Kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji³⁶ (v nadaljevanju: aneks h KPND21) v prvem odstavku 4. člena določa, da je regres za prehrano povračilo stroškov prehrane med delom, ki javnemu uslužbencu v skladu s tretjim odstavkom istega člena pripada za dan prisotnosti na delu. Prvi odstavek 8. člena aneksa h KPND21 določa, da je dnevnic za službeno potovanje v Republiki Sloveniji povračilo stroškov prehrane javnemu uslužbencu za 3 obroke dnevno na službenem potovanju, pri čemer peti odstavek istega člena določa, da se dnevnic in regres za prehrano izključujeta.

Ugotovili smo, da je v letu 2022 agencija 2 javnima uslužbenkama obračunala in izplačala regres za prehrano za iste dneve, za katere jima je obračunala in izplačala dnevnic za službeno potovanje v Republiki Sloveniji. Prva javna uslužbenka je bila razporejena na delovno mesto svetovalec: agencija ji je obračunala in izplačala regres za prehrano za 5 istih dni, ko ji je obračunala in izplačala tudi dnevnic za službeno potovanje v Republiki Sloveniji; druga javna uslužbenka je bila razporejena na delovno mesto referent: agencija ji je obračunala in izplačala regres za prehrano za 2 ista dneva, za katera ji je obračunala in izplačala tudi dnevnic za službeno potovanje v Republiki Sloveniji. Agencija je z obračunom in izplačilom regresa za prehrano za dneve, za katere so bile obračunane tudi dnevnic, ravnala v nasprotju s petim odstavkom 8. člena aneksa h KPND21.

Ukrep agencije

Agencija je z javnima uslužbenkama avgusta oziroma septembra 2023 sklenila dogovora o vračilu preveč izplačane prehrane na delu z obračunom in odtegljajem pri plači za avgust 2023.

2.5 Položajni dodatek

2.5.1.a Agencija je v letu 2022 izplačevala položajni dodatek javni uslužbenki, razporejeni na delovno mesto podsekretar, in sicer za vodenje in organiziranje oddelka za podporo investicij, ki od 2. 9. 2019 v agenciji ni več obstajal.

ZSPJS v 24. členu določa, da je položajni dodatek del plače, ki pripada javnemu uslužbencu, ki izvršuje pooblastila v zvezi z vodenjem, usklajevanjem in izvajanjem dela kot vodja notranje organizacijske enote, vrednotenje teh nalog pa ni vključeno v osnovno plačo delovnega mesta, naziva ali funkcije. Ker je agencija položajni dodatek v znesku 2.548 EUR obračunala in izplačala javni uslužbenki, ki ni vodila oddelka, za vodenje katerega je bila pooblaščen, saj ta ni več obstajal, je ravnala v nasprotju s 24. členom ZSPJS.

³⁶ Uradni list RS, št. 88/21.

Pojasnilo agencije

Oddelek za podporo investicij je bil ustanovljen z aktom o spremembah in dopolnitvah akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji, ki je stopil v veljavo 1. 6. 2016. Navedeni oddelek je bil hkrati z 2 drugima oddelkoma organiziran v Sektorju za razvoj podeželja.

Z aktom o spremembi in dopolnitvi akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v agenciji, ki je stopil v veljavo 2. 9. 2019, so bili v Sektorju za razvoj podeželja oblikovani 4 oddelki, pri čemer pa pooblastilo ni bilo spremenjeno.

Ukrep agencije

Agencija je z 31. 8. 2023 javni uslužbenki preklicala pooblastilo za vodenje in organiziranje dela oddelka za podporo investicij.

3. Mnenje

Revidirali smo pravilnost dela poslovanja **Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja** v letu 2022.

Pozitivno mnenje

Menimo, da je Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja v letu 2022 v delu, ki se je nanašal na plače in druge izdatke zaposlenim, v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu s predpisi.

4. Priporočila

Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja priporočamo, naj:

- vzpostavi ustrezne notranje kontrole, ki bodo preprečevale nepravilnosti pri opravljanju povečanega obsega dela oziroma pri opravljanju dela preko polnega delovnega časa;
- za javne uslužbence, ki so bili v preteklosti zaposleni za krajši delovni čas, in za javne uslužbence, ki so bili v preteklosti pokojninsko zavarovani, vendar niso bili v delovnem razmerju, preveri pravilnost podatkov o delovni dobi;
- vzpostavi ustrezne notranje kontrole, ki bodo preprečevale nepravilnosti pri obračunu in izplačilu povračila stroškov prehrane.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Jana Ahčin,
generalna državna revizorka

Vročiti:

1. Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja,
2. Državnemu zboru Republike Slovenije.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si